

PATVIRTINTA
Elektrėnų savivaldybės tarybos
2026 m. gegužės 27 d.
sprendimu Nr. VII.TS-99

ELEKTRĖNŲ SAVIVALDYBĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

ELEKTRĖNŲ SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS

2025 METŲ METINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS

Elektrėnai

2026

TURINYS

I. VEIKLOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI 2025 METAIS	5
II. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS	8
Bibliotekų tinklas, gyventojų sutelkimas	8
Atviros lankytojams valandos	8
Nestacionarinis aptarnavimas	8
Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas.....	9
Mokamos paslaugos	10
III. BENDROJI BIBLIOTEKOS FIZINIŲ VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA.....	11
Gyventojų sutelkimas bibliotekose	11
Skaitytųjų naudojimosi pagrindinėmis bibliotekos paslaugomis analizė	12
Apsilankymų skaičius ir lankomumas (2024-2025 m. lyginamoji analizė)	12
IV. KULTŪRINĖS EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS	15
Bendroji renginių charakteristika.....	15
2025 m. duomenys statistikoje	15
Išskirtiniai renginiai	17
Projektinė veikla	17
V. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS IR INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA	19
Interneto svetainė ir virtualūs apsilankymai.....	19
Elektroninio katalogo pildymas	19
Naudojimosi leidinių užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino paslaugomis	19
Duomenų bazių panaudojimas.....	20
Informacinių užklausų tenkinimas naudojant paslaugą „Klausk bibliotekininko“ ir kitus užklausų vykdymo būdus	20
Naudojimosi interneto paslaugomis	21
Socialinių tinklų panaudojimas.....	21
Sekėjai ir įrašų peržiūra 2025 m.	21
VI. ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ	22
Bendradarbiavimas su institucijomis.....	22
Dalyvavimas įvairiose kitų institucijų programose, projektuose ir akcijose	22
Savanorystė bibliotekoje.....	24
VII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS	25
Fondo būklė.....	25
Dokumentų gautis	26
Dokumentų nurašymas	31
Dokumentų fondo apsauga.....	34
Leidinių atnaujinimo galimybės bibliotekoje	35
VIII. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA IR DARBUOTOJAI.....	36
Bibliotekos organizacinė struktūra ir darbuotojai	36
Darbuotojų profesionalumo ugdymas	37

IX. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ.....	38
X. ELEKTRĖNŲ KRAŠTO MUZIEJAUS 2025 METŲ VEIKLA.....	40
Rinkinių papildymas	40
Muziejaus žinomumo didinimas ir veiklos sklaida	40
Renginiai, parodos, edukacijos ir muziejaus eksponuojamos ekspozicijos.....	41
XII. BIBLIOTEKOS VEIKLOS APŽVALGA	44
PRIEDAI	46

ATASKAITOJE VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI

Biblioteka – Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka su visais struktūriniais padaliniais

ESVB – Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka su visais teritoriniais padaliniais išskyrus struktūrinį padalinį Elektrėnų krašto muziejus

Elektrėnų VB – viešoji biblioteka (Elektrėnų skaitytojų aptarnavimo skyrius, Bendrasis skyrius, Metodikos ir išteklių skyrius, Administracija)

Vievio MTB – Vievio miesto Lazdynų Pelėdos biblioteka (miesto padalinys)

TB – Teritorinės bibliotekos (Beižionių, Jagėlonių, Gilučių, Kazokiškių, Kietaviškių, Lazdėnų, Pakalniškių, Pastrėvio, Pylimų, Semeliškių ir Žebertonių.)

EKM – Elektrėnų krašto muziejus

pav. – pavadinimas

n. pav. – nauji pavadinimai

proc. – procentai

N. d. – nėra duomenų

Fiz. vnt.– fiziniai vienetai

I. VEIKLOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI 2025 METAIS

Šiandieninė bibliotekos misija yra ne tik skolinti knygas, bet ir tapti svarbiu švietimo, kultūros ir bendruomenės centru. Čia organizuojami renginiai, knygų pristatymai, kūrybinės dirbtuvės, literatūriniai vakarai, parodos ir diskusijos, rengiamos ir vykdomos įvairios edukacijos.

Bibliotekos misija – užtikrinti gyventojų prieigą prie įvairių informacijos šaltinių, panaudojant tradicinius išteklius ir modernias technologijas, skatinti skaitymą, stiprinti bibliotekos informacines, neformalaus ugdymo ir kultūrinės funkcijas.

Bibliotekos vizija – patraukli ir patogi darbui, mokymuisi, savišvietai, poilsiui, tenkinanti visuomenės skaitymo ir informacinius poreikius biblioteka.

Pagrindiniai Bibliotekos tikslai:

- tenkinti savivaldybės gyventojų informacinius poreikius. Panaudojant įvairius finansavimo šaltinius formuoti informacijos masyvą: komplektuoti, kaupti ir saugoti universalų dokumentų fondą, atitinkantį Elektrėnų krašto istorines tradicijas, ekonominę, kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją, gyventojų poreikius, ypatingą dėmesį skiriant išsamaus kraštotyros fondo formavimui. Kurti bendrą informacinę sistemą, skatinti savivaldybės gyventojus įsitraukti į kultūrinę veiklą, organizuoti kultūrinius, šviečiamuosius renginius, ugdyti gyventojų skaitmeninį, medijų ir informacinį raštingumą;

- modernizuoti muziejaus infrastruktūrą, muziejinius procesus. Kaupti saugoti, tyrinėti, sisteminti, skaitmenizuoti, populiarinti istorijos, literatūros, kultūros, meno, gamtos, mokslo ir technikos paveldo objektus, didžiausią dėmesį skiriant Elektrėnų kraštui ir jo istorijai. Taip pat užtikrinti galimybę visuomenei susipažinti su kultūros paveldu, formuoti vietinį identitetą, Elektrėnų krašto tapatybę.

2025 metais Bibliotekos veikla buvo orientuota į šių pagrindinių uždavinių įgyvendinimą:

- *organizuoti ir užtikrinti sklandų Bibliotekos sistemos darbą*, sudarant tinkamas sąlygas kokybiškai ir prieinamai teikti paslaugas visiems gyventojams;

- *teikti kokybiškas skaitytojų aptarnavimo ir informacines paslaugas*, užtikrinant viešą prieigą prie informacijos išteklių visoms amžiaus grupėms – tiek fiziniuose bibliotekų padaliniuose, tiek nuotoliniu būdu;

- *komplektuoti, tvarkyti ir prižiūrėti dokumentų fondą*, užtikrinant jo aktualumą, atitikimą gyventojų poreikiams bei tinkamai organizuojant fondų apskaitą ir saugojimą;

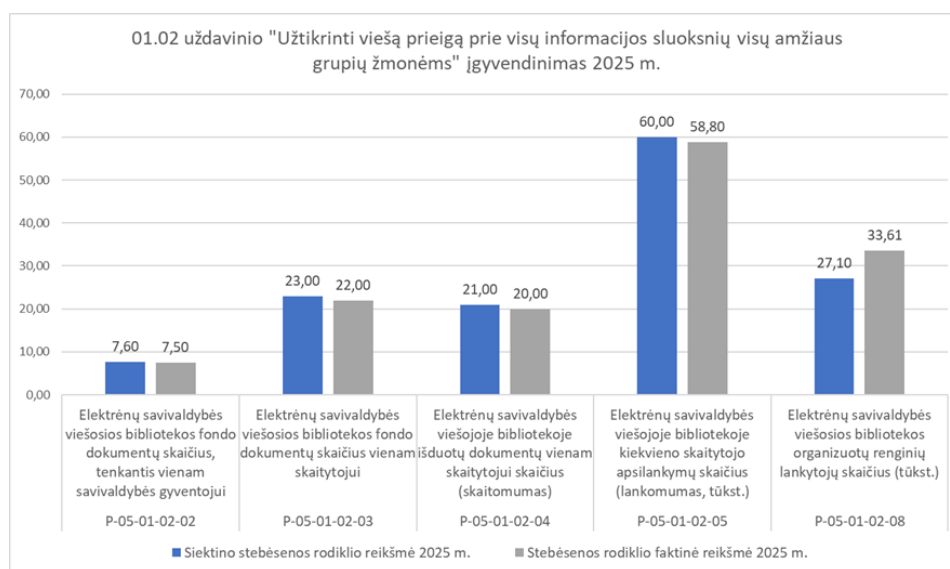
- *organizuoti kultūrinius ir šviečiamuosius renginius, parodas bei temines veiklas*, skirtas įvairioms gyventojų grupėms – vaikams, šeimoms, jaunimui ir suaugusiesiems, stiprinant kultūrinį aktyvumą savivaldybėje;

- *inicijuoti ir įgyvendinti skaitymo skatinimo veiklas*, didinančias bendruomenės įsitraukimą ir formuojančias teigiamą požiūrį į skaitymą kaip prasmingą ir vertingą veiklą;

- *plėtoti socialinę įtrauktį ir bendruomeniškumą*, įtraukiant įvairių amžiaus grupių lankytojus į bibliotekos veiklas, skatinant jaunimo savanorišką tarnybą ir sudarant sąlygas prasmingai veiklai kiekvienam gyventojui.

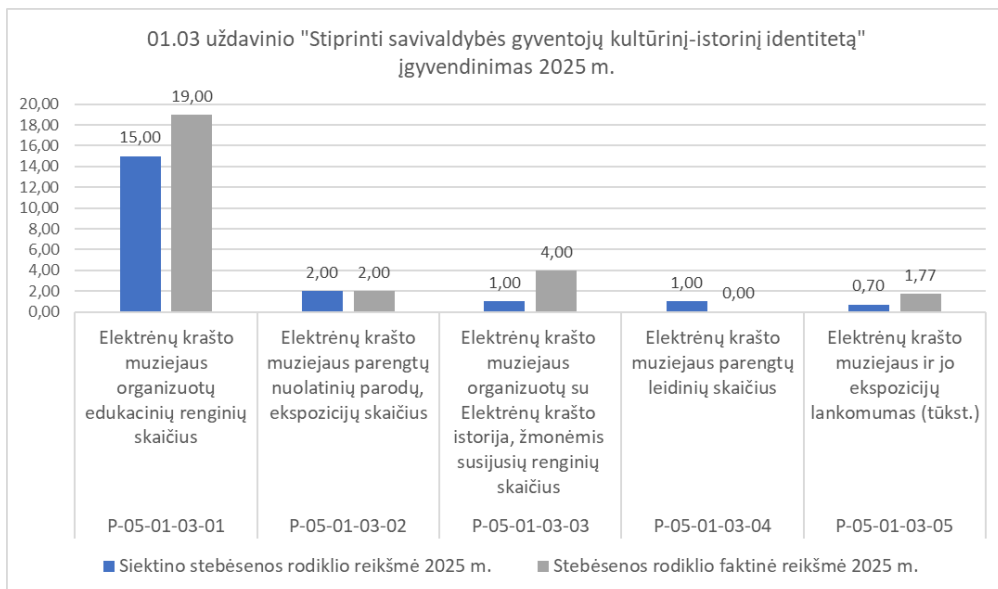
Bibliotekos veikla 2025 m. buvo vykdoma atsižvelgiant į Elektrėnų savivaldybės 2025–2027 m. strateginiame veiklos plano 5 programos „Kultūros veiklos ir sporto plėtojimo programa“ 01 tikslo „Skatinti kultūrinę ir sportinę veiklą savivaldybėje“ numatytų uždavinių 01.02 „Užtikrinti viešą prieigą prie visų informacijos sluoksnių visų amžiaus grupių žmonėms“ ir 01.03 „Stiprinti savivaldybės gyventojų kultūrinį-istorinį identitetą“ tikslus bei siektinus rodiklius.

Elektrėnų savivaldybės 2025–2027 m. strateginiame veiklos plane numatytų stebėsenos rodiklių įgyvendinimas 2025 m.

2025 metais ESVB orientavosi į keletą strategiškai svarbių veiklos kryptių. Svarbia kryptimi išliko platus paslaugų prieinamumo užtikrinimas ir kokybiškas lankytojų aptarnavimas. ESVB siekė būti atvira, moderni ir visiems prieinama erdvė – vieta, kurioje lankytojai galėtų ne tik gauti informaciją, bet ir prasmingai leisti laiką, tobulėti bei

bendrauti. Lygiagrečiai aktyviai stiprinamas bendruomeniškumas: organizuoti renginiai, edukacinės veiklos ir kūrybinės dirbtuvės skatino skaitymą bei kultūrinį aktyvumą įvairiose amžiaus grupėse.

2025 m. Biblioteka didelį dėmesį skyrė Elektrėnų krašto muziejaus veiklos stiprinimui. Pasiektos stebėsenos rodiklių reikšmės atspindi didėjantį gyventojų įsitraukimą ir susidomėjimą kultūrine veikla.

II. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS

Bibliotekų tinklas, gyventojų sutelkimas

Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka (ESVB) 2025 metais veikė kaip vientisa, įstaiga, apimanti 13 bibliotekų ir Elektrėnų krašto muziejų. Bibliotekų tinklą sudarė Elektrėnų VB, Vievio MTB bei teritorinės bibliotekos (TB): Beižionių, Jagėlonių, Gilučių, Kazokiškių, Kietaviškių, Lazdėnų, Pakalniškių, Pastrėvio, Pylimų, Semeliškių ir Žebertonių.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2025 m. Elektrėnų savivaldybėje gyveno 27 205 gyventojai, o vienai savivaldybės bibliotekai vidutiniškai teko apie 2 093 gyventojus. Šis rodiklis atskleidžia santykinai nedidelį gyventojų tankį ir kartu pabrėžia bibliotekų tinklo reikšmę užtikrinant paslaugų prieinamumą įvairiose savivaldybės teritorijose.

Elektrėnų savivaldybės teritorija administraciniu požiūriu apima 8 seniūnijas: Elektrėnų, Vievio, Kietaviškių, Semeliškių, Pastrėvio, Gilučių, Kazokiškių ir Beižionių. Bibliotekų tinklas šiose seniūnijose išdėstytas nevienodai, atsižvelgiant į gyventojų koncentraciją: Elektrėnų seniūnijoje veikia 2 bibliotekos – Elektrėnų viešoji biblioteka (ESVB) ir Žebertonių biblioteka; Vievio seniūnijoje – 4 bibliotekos (Vievio m. Lazdynų Pelėdos, Lazdėnų, Pylimų ir Pakalniškių); Kietaviškių seniūnijoje – 2 bibliotekos (Kietaviškių ir Jagėlonių), o likusiose seniūnijose – po 1 biblioteką.

2025 m. Elektrėnų savivaldybės viešųjų bibliotekų tinklas aptarnavo 14,4 proc. savivaldybės gyventojų.

Atviros lankytojams valandos

ESVB 2025 m. dirbo vadovaudamiesi Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus 2025-07-07 patvirtintu įsakymu Nr. V-47 „Dėl Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos teritorinių struktūrinių padalinių darbo laiko patvirtinimo“. Elektrėnų VB buvo atvira lankytojams 283 dienas, Vievio MTB – 275 dienas. Kiekviena teritorinė biblioteka vidutiniškai buvo atvira lankytojams apie 204 darbo dienas per metus.

Nestacionarinis aptarnavimas

2025 m., siekiant užtikrinti bibliotekos paslaugų prieinamumą visiems gyventojams, ypač tiems, kurie dėl sveikatos ar judėjimo apribojimų negali atvykti į biblioteką, nuosekliai plėtotas nestacionarinis aptarnavimas – knygnešystė. Knygnešiai sistemingai

lankė vartotojus jų gyvenamojoje vietoje, pristatė leidinius, atsižvelgdami į individualius skaitymo poreikius. Ši veikla stiprina socialinę įtrauktį ir didina bibliotekos paslaugų prieinamumą bendruomenėje.

Knygnešystė (2024–2025 m. lyginamoji analizė)

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų namuose		Išduota dokumentų	
	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.
Elektrėnų VB	12	15	12	16	143	712
Vievio MTB	4	8	4	8	144	139
TB	12	13	19	18	1000	1 057
ESVB iš viso	28	36	35	42	1287	1 908

Per ataskaitinį laikotarpį aptarnauti 42 vartotojai namuose, jiems išduota 1 908 leidiniai. Rodikliai rodo geriau organizuotą ir platesnės apimties paslaugos teikimą, leidusį užtikrinti leidinių pristatymą gyventojams į namus bei veiksmingiau tenkinti jų skaitymo poreikius.

Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas

2025 m. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos (ESVB) veikloje nuosekliai plėtotas neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas, užtikrinant paslaugų prieinamumą įvairiomis formomis.

Tęstas darbas su Lietuvos audiosensorinės bibliotekos garsinių knygų platforma „ELVIS“. Bibliotekų darbuotojai parengti dirbti su šia sistema ir aptarnauti specialiųjų poreikių turinčius vartotojus, sudarant galimybes naudotis garsiniais leidiniais asmenims, negalintiems skaityti įprasto spausdinto teksto. Viso ESVB turi 30 vnt. fizinių grotuvų, kurių dėka negalią turintiems lankytojams įrašomos garsinės knygos.

Nestacionarinis aptarnavimas organizuotas teikiant leidinių pristatymo į namus paslaugą, bendradarbiaujant su socialiniais darbuotojais ir pasitelkiant tarnybinį bibliotekos transportą.

Teritorinėse bibliotekose aptarnavimas vykdytas teikiant individualią pagalbą ir organizuojant veiklas, pritaikytas vyresnio amžiaus gyventojams.

ESVB tinklas išlaikė nuoseklų ir kryptingą šių gyventojų grupių aptarnavimą, užtikrindamas bibliotekos paslaugų prieinamumą ir jų pritaikymą skirtingiems vartotojų poreikiams.

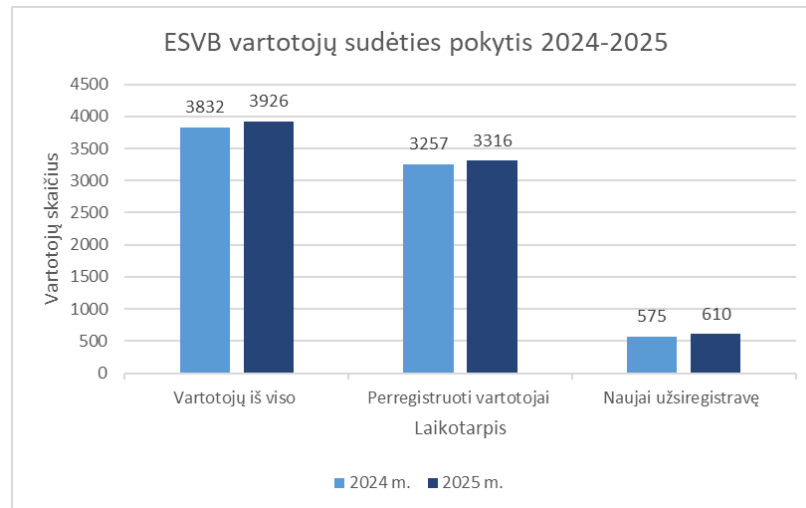
Mokamos paslaugos

2025 m. Elektrėnų savivaldybės bibliotekose teiktos mokamos paslaugos – spausdinimas (Elektrėnų ir Vievio bibliotekose galimas ir spalvotas kopijavimas, spausdinimas), kopijavimas, laminavimas, skenavimas, renginių aptarnavimo paslauga. Šios paslaugos išliko paklausios ir svarbios kasdieniams gyventojų informaciniams bei administraciniams poreikiams, papildė bibliotekų veiklą ir stiprino jų vaidmenį bendruomenėje.

III. BENDROJI BIBLIOTEKOS FIZINIŲ VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA

Gyventojų sutelkimas bibliotekose

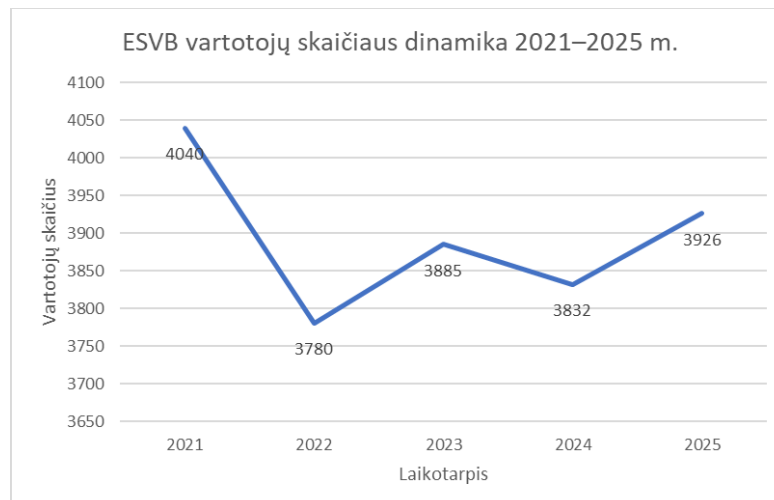
2025 m. ESVB paslaugomis naudojosi **3 926** registruoti vartotojai (2024 m. – 3 832), tai sudaro apie 14,4 proc. nuo visų savivaldybės gyventojų (27 205). Lyginant su praėjusiais metais, vartotojų skaičius padidėjo 94 vartotojais, t. y. 2,4 procentais.

Vartotojų skaičius (2024-2025 m. lyginamoji analizė)

	Vartotojų skaičius 2024 m.			Vartotojų skaičius 2025 m.			Skirtumas (iš viso)
	Iš viso	Perregistruoti	Naujai užregistruoti	Iš viso	Perregistruoti	Naujai užregistruoti	
ESVB iš viso	3832	3257	575	3926	3316	610	+94

Vartotojų skaičius 2025 m. padidėjo (lyginant su 2024 m.).

Vertinant 2021–2025 m. dinamiką, matyti, kad po ryškesnio sumažėjimo 2022 m. (3 780) vartotojų skaičius palaipsniui didėjo ir 2025 m. pasiekė aukščiausią lygį per paskutinių penkių metų laikotarpį. Tai rodo didėjančią ESVB patrauklumą vartotojams.

Vartotojų sudėties pokyčiai (2024-2025 m. lyginamoji analizė)

	2024 m.			2025 m.			Skirtumas		
	Iš viso	Suaug.	Vaikų	Iš viso	Suaug.	Vaikų	Iš viso	Suaug.	Vaikų
Elektrėnų VB	1756	1277	479	1843	1323	520	+87	+46	+41
Vievio MTB	708	486	222	709	507	202	+1	+21	-20
TB	1368	1080	288	1374	1086	288	+6	+6	0
ESVB iš viso	3832	2843	989	3926	2916	1010	+94	+73	+21

Per ataskaitinį laikotarpį bibliotekoje pastebimas skaitymo aktyvumo augimas, vartotojų skaičius išaugo nuo 3832 iki 3926 (+94). Daugėjo tiek suaugusiųjų, iš dalies vaikų, reguliariai besinaudojančių bibliotekos fondais. Tai rodo stiprėjančią skaitymo kultūrą ir didėjančią susidomėjimą literatūra įvairiose amžiaus grupėse.

Skaitytojų naudojimosi pagrindinėmis bibliotekos paslaugomis analizė

Apsilankymų skaičius ir lankomumas (2024-2025 m. lyginamoji analizė)

	Apsilankymų (fizinių) skaičius		Skirtumas
	2024 m.	2025 m.	
Elektrėnų VB	40796	38329	-2467
Vievio MTB	11082	11628	+546
TB	39430	42837	+3407
ESVB iš viso	91308	92794	+1486

Nors pagrindinėje Elektrėnų bibliotekoje lankytojų sumažėjo, tai buvo kompensuota padidėjusiu lankomumu kitose bibliotekose. Bendras rezultatas pozityvus – apsilankymų skaičius didėjo.

Dokumentų išduotis į namus ir vietoje (lyginamoji 2024 m. ir 2025 m. analizė)

	Išduotis į namus (fiz. vnt.)		Skirtumas	Išduotis vietoje (fiz. vnt.)		Skirtumas
	2024 m.	2025 m.		2024 m.	2025 m.	
Elektrėnų VB	18075	17612	-463	2013	903	-1110
Vievio MTB	6888	8397	+1509	1678	862	-816
TB	22129	20798	-1331	6907	6716	-191
ESVB iš viso	47092	46807	-285	10598	8481	-2117

2025 m. dokumentų išduotis į namus iš esmės išliko stabili (46807 vnt.), palyginti su 2024 m. (47092 vnt.), sumažėjimas siekia tik 285 vnt. Tačiau matomi skirtingi padalinių pokyčiai: reikšmingai augo Vievio MTB (+1509), o Elektrėnų VB (-463) ir TB (-1331) rodikliai mažėjo. Tuo tarpu išduotis vietoje ženkliai smuko visose padaliniuose – bendrai nuo 10598 iki 8481 vnt. (-2117), didžiausias kritimas fiksuotas Elektrėnų VB (-1110). Šie duomenys rodo aiškią vartotojų elgsenos kaitą – mažėja naudojimas paslaugomis vietoje ir santykinai stabiliai išlieka ar kai kur didėja skolinimasis į namus.

Grožinės ir šakinės literatūros išduotis (lyginamoji analizė 2024-2025 m.)

	Grožinės lit. išduotis (fiz. vnt.)		Skirtumas	Šakinės lit. išduotis (fiz. vnt.)		Skirtumas
	2024 m.	2025 m.		2024 m.	2025 m.	
Elektrėnų VB	15160	14956	-204	2670	2196	-474
Vievio MTB	5928	7416	+1488	740	838	+98
TB	16711	15200	-1511	2719	2968	+249
ESVB iš viso	37799	37572	-227	6129	6002	-127

Periodinių leidinių išduotis (lyginamoji 2024 m. ir 2025 m. analizė)

	Periodinių leidinių išduotis (fiz. vnt.)		Skirtumas
	2024 m.	2025 m.	
Elektrėnų VB	2258	1363	-895
Vievio MTB	1898	1005	-893
TB	9606	9346	-260
ESVB iš viso	13762	11714	-2048

2025 m. Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka periodinių leidinių išduotis sumažėjo visose tinklo dalyse: Elektrėnų viešoji biblioteka – 895 fiz. vnt., Vievio miesto biblioteka – 893 fiz. vnt., teritoriniai padaliniai – 260 fiz. vnt., o bendras sumažėjimas siekė 2048 fiz. vnt. Didžiausias sumažėjimas fiksuotas Elektrėnų VB ir Vievio MTB, kurios sudaro reikšmingą bendros išduoties dalį, todėl jų rodikliai labiausiai paveikė bendrą rezultatą. Sumažėjimą įtakojo kintantys vartotojų skaitymo įpročiai, mažėjantis spausdintų periodinių leidinių poreikis bei augantis skaitmeninių informacijos šaltinių naudojimas.

IV. KULTŪRINĖS EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS

Bendroji renginių charakteristika

2025 m. duomenys statistikoje

Viso ESVB 2025 m. organizuoti: 907 renginiai (iš jų parodų 313) ir 371 edukacinės veiklos. Iš viso surengti 1 278 renginiai, kuriuose dalyvavo 33 605 asmenys. Lyginant su 2024 m. (1 301 renginys, 32 371 dalyvis), renginių skaičius šiek tiek sumažėjo, tačiau lankytojų skaičius augo: dalyvių padaugėjo apie 3,8 proc.

Renginiai ir jų lankytojai 2024–2025 m.

	Renginiai											
	Iš viso renginių		Kompleksiniai		Žodiniai		Vaizdiniai		Virtualūs renginiai		Renginių lankytojai	
	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.
Elektrėnų VB	362	316	384	365	2	5	156	101	0	0	14727	13597
Vievio MTB	107	111	42	60	22	16	63	59	0	0	2757	3326
TB	469	480	242	423	106	96	284	153	6	5	10359	11903
Viso miesto bibliotekose	469	390	426	425	24	21	644	160	0	0	17484	16923
Viso ESVB	938	907	668	848	130	117	503	313	6	5	27843	28826

2025 m. renginių skaičius mažėjo, tačiau renginių lankytojų skaičius išliko gana aukštas. Tai lemia išaugęs kompleksinių renginių skaičius, kurie pritraukia daugiau dalyvių, bei aktyvesnė teritorinių (kaimo) bibliotekų veikla, kuriose didėjo tiek renginių, tiek lankytojų skaičius. Prie lankytojų didėjimo prisidėjo kokybiškesnis renginių organizavimas, orientuotas į bendruomenių poreikius ir įtraukesnes veiklas.

Edukacijos

	2025 m.	
	Edukacijų skaičius	Edukacijų dalyviai
Elektrėnų VB	155	1993
Vievio MTB	24	505
TB	192	2281
ESVB iš viso	371	4779

2025 m., palyginti su 2024 m., ESVB padidėjo edukacijų skaičius (2024 m. – 363), taip pat išaugo dalyvių skaičius (2024 m. – 4551). Tai rodo aktyvesnę edukacinę veiklą ir didėjančią jos poreikį.

Parodos

2025 m. visose ESVB tinklo bibliotekose buvo eksponuojamos dokumentų bei meninės parodos, vyko parodų pristatymai. Iš viso visoje ESVB sistemoje surengtos **313 parodos**.

Elektrėnų centrinėje bibliotekoje eksponuotos šios parodos ir vyko šie parodų pristatymai:

- Menininko Rimanto Valiuko tapybos darbų parodos pristatymas.
- Julijos Mysevos akvarelės darbų parodos pristatymas. Projekto „Piešiu savo miestą“ metu sukurtų vaikų ir suaugusiųjų kūrybinių darbų paroda, kurią sudarė daugiau kaip 200 kūrinių – joje dalyvavo darželiai, mokyklos, Paramos šeimai tarnybos auklėtiniai ir dailininkai.
- Projekto „Mes su pasakom užaugę“ lankytojų kūrybinių darbų paroda „Elektrėnai koliažuose“, skirta Elektrėnų 65-mečiui ir savivaldybės 25-mečiui – paroda buvo eksponuota ir Lietuvos Respublikos Seime.
- Stendinė paroda „Elektrėnų savivaldybei – 25“, pristatyta konferencijoje ir vėliau perkelta į Abromiškių dvaro svirną.

Tradiciskai organizuotos teminės parodos, skirtos Sausio 13-ajai, Vasario 16-ajai, Kovo 11-ajai, Gedulo ir vilties dienai, Mokslo ir žinių dienai bei kitoms valstybinėms šventėms paminėti.

Vievio miesto Lazdynų Pelėdos bibliotekoje eksponuotos įvairios dokumentinės ir meninės parodos, skirtos tiek vietos bendruomenės kūrėjams, tiek bibliotekos 85-mečio

sukakčiai paminėti. Visose teritorinėse (kaimo) bibliotekose taip pat buvo eksponuojamos teminės ir dokumentinės parodos, parengtos atsižvelgiant į vietos bendruomenės poreikius ir aktualias datas.

Išskirtiniai renginiai

2025 m. bibliotekos renginių kalendorių ypač praturtino jubiliejiniai metai – Elektrėnų miesto 65-metis, Elektrėnų savivaldybės 25-metis ir Vievio bibliotekos 85-metis:

- 2025 m. vasario 6 d. Elektrėnų bibliotekos salėje vyko Lietuvos Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos ir Pirmosios ponios Dianos Nausėdienės susitikimas su gyventojais. Pirmoji Ponia apsilankė ir Vievio bibliotekoje – susitiko su Vievio Trečiojo amžiaus universiteto klausytojais.

- Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato poeto Rimvydo Stankevičiaus knygos pristatymas, tapybos parodų atidarymai, kultūros vakarai.

- Edukacijos „Laisvės pilis“ – 7 renginiai, kuriuose dalyvavo 104 vaikai, skatinantys pilietiškumą ir meilę gimtajam kraštui.

- 7 kino filmų seansai, kuriuose dalyvavo 150 žiūrovų (programos: „Nepatogus kinas“, „Sengirės kinas“, animacinės istorijos vaikams).

- Liepos 3 d. bibliotekos salėje surengta tarpdisciplininė konferencija „**Elektrėnų identitetas: istorija, paveldas, kaita**“ su 8 pranešėjais, skirta miesto ir savivaldybės jubiliejams.

- 2025 m. spalio 22 d. buvo organizuotas **MIRKT žygis**, kuris kasmet organizuojamas Pasaulinei medijų ir informacinio raštingumo savaitei paminėti. Šios savaitės metu visoje Lietuvoje vyko įvairios veiklos, įskaitant orientacinius žygius „Taigi viską žinau...“.

- Nacionalinės bibliotekų savaitės metu organizuota Mažoji knygų mugė, kurios metu vyko įvairios edukacijos, susitikimai su rašytojais, kitais žymiais žmonėmis

- Organizuotas Poezijos pavasario renginys. 2025-ųjų metų renginys buvo skirtas paminėti Elektrėnų miesto ir savivaldybės jubiliejus, todėl sulaukėme gausaus būrio kraštiečių poetų.

Projektinė veikla

2025 metais Elektrėnų centrinė biblioteka ir jos padaliniai aktyviai vykdė projektinę veiklą. Vykdyti projektai:

- **„Vasaros atostogos knygų pavėsyje“** – savivaldybės dalinai finansuota savaitės trukmės vaikų vasaros stovykla, kurioje dalyvavo 15 vaikų. Projektas prisidėjo prie vaikų vasaros užimtumo ir skaitymo skatinimo.

- **„Kūrybinio rašymo dirbtuvės: teksto laboratorija“** – savivaldybės finansuotas jaunimo (14–29 m.) kūrybinio raštingumo ugdymo projektas, skatinęs gebėjimą išreikšti mintis raštu.

- **„Mes su pasakom užaugę“** – bibliotekos lėšomis įgyvendintas projektas, kurio metu sukurta 50 metrų ilgio pasakų herojų alėja prie bibliotekos, skirta Elektrėnų 65-mečiui ir savivaldybės 25-mečiui. Projekto paroda pristatyta Lietuvos Respublikos Seime.

- **„Piešiu savo miestą“** – surengtas tapybos pleneras, gautas daugiau kaip 200 kūrybinių darbų. Dalyvavo darželiai, mokyklos ir dailininkai.

- **AKVA projektas „Žaidžianti biblioteka“** – tęsiant 2024 m. pradėtą iniciatyvą, įveiklinta jaunųjų architektų sukurta erdvė, surengtos 17 edukacijų „Gandrasalės istorijos“, kuriose dalyvavo 268 vaikai.

- **„Vasaros skaitykla Vaikų pasaulyje“** – 27 edukaciniai užsiėmimai vaikų vasaros užimtumo veiklų metu.

- **Vievio m. Lazdynų Pelėdos biblioteka** įgyvendino du savivaldybės finansuotus projektus: „Atradimų dienos“ (600 Eur, 134 dalyviai) ir „Sveikai gyvenkime kasdien“ (780 Eur, 165 dalyviai).

- Vykdyta edukacija **„Vievis 1611“**, siūloma per **Kultūros paso** programą. 2025 m. pateiktos 4 naujos paraiškos edukacinės programoms vykdyti. Visos yra patvirtintos ir vykdomos 2026 metais.

- Gilučių biblioteka vykdė neformalaus ugdymo projektus „Keramikos studija vaikams“ 1-4 kl. mokiniams ir „Keramikos studija“ 5-8 kl. mokiniams.

- Elektrėnų biblioteka vykdė neformalaus suaugusiųjų švietimo projektą „Tapyba ant šilko“.

V. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS IR INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA

Interneto svetainė ir virtualūs apsilankymai

2025 m. www.esvb.lt interneto svetainės vidinėje aplinkoje, prieinama tik darbuotojams su individualiais prisijungimais, buvo naudojami ESVB dienoraščio, bibliotekos darbo grafikų ir žiniaraščių moduliai, užtikrinantys sistemingą veiklos duomenų apskaitą. Darbuotojai nuosekliai suvedė pagrindinius rodiklius – skaitytojų ir lankytojų skaičių, dokumentų išduotį, bei kitą informaciją, o renginių, edukacijų duomenys integruoti iš svetainėje skelbiamo renginių kalendoriaus, papildomai fiksuojant dalyvių skaičių. Dienoraštyje taip pat talpinami renginių ir edukacijų aprašymai bei nuotraukos, kurie naudojami informacijos sklaidai. Interneto svetainė aktyviai naudota ir lankytojų – per metus užfiksuoti 12 464 seansai ir 36 711 puslapių peržiūros, rodantys stabilų skaitmeninių paslaugų naudojimą.

Elektroninio katalogo pildymas

2025 m. ibiblioteka.lt sistemoje sukurta 2284 kraštotyrimai analiziniai įrašai, t. y. 580 mažiau nei 2024 m. Sumažėjimą lėmė mažesnis analizei tinkamų kraštotyrimų publikacijų kiekis bei jų atitikimas analizinio aprašo rengimo kriterijams. Taip pat dalis reikšmingos medžiagos jau buvo išanalizuota ankstesniais laikotarpiais.

Naudojimasis leidinių užsakymo, rezervavimo ir gražinimo termino paslaugomis

2025 m. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos sistemoje leidinių užsakymo ir rezervavimo paslaugos išliko paklausios ir nuosekliai naudojamos. Per platformą ibiblioteka.lt skaitytojai užsakė 1263 leidinius, o rezervavo 870, kas rodo stabilų nuotolinių paslaugų poreikį ir vartotojų įprotį planuoti leidinių skolinimąsi iš anksto.

Savitarnos sprendimai užėmė svarbią vietą aptarnavimo procese. Per savitarnos įrenginį 2025 m. išduoti 1345 leidiniai, o per automatizuotą gražinimo įrenginį gražinta 5470 leidinių. Tai rodo augantį vartotojų pasitikėjimą technologiniais sprendimais bei savarankiško naudojimosi paslaugomis plėtrą. Vis dėlto pažymėtina, kad automatizuotas gražinimo įrenginys įrengtas tik Elektrėnų viešojoje bibliotekoje, o Vievio miesto Lazdynų Pelėdos bibliotekoje naudojama neautomatizuota gražinimo dėžė, teritoriniuose padaliniuose tokių sprendimų nėra.

Papildomą lankstumą suteikė galimybė užsakytus leidinius atsiimti knygomatuose, veikiančiuose Elektrėnuose ir Vievyje. Ši paslauga didina prieinamumą vartotojams, leidžia pasirinkti patogų atsiėmimo laiką ir prisideda prie modernesnio bibliotekos paslaugų modelio kūrimo.

Apibendrinant galima teigti, kad leidinių užsakymo, rezervavimo ir gražinimo paslaugos 2025 m. buvo efektyviai organizuotos ir aktyviai naudojamos.

Duomenų bazių panaudojimas

2025 m. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos vartotojams buvo sudaryta prieiga prie visatekstės informacijos šaltinių, tokių kaip INFOLEX ir EBSCO Publishing, tačiau ši paslauga išliko mažai naudojama. Tai sietina su tuo, kad šioms duomenų bazėms reikalingi specifiniai paieškos įgūdžiai. Be to, jos labiau orientuotos į akademinis ir profesinius poreikius, kurie nėra būdingi visiems bibliotekos lankytojams.

Informacinių užklausų tenkinimas naudojant paslaugą „Klausk bibliotekininko“ ir kitus užklausų vykdymo būdus

	2024 m.		2025 m.		Skirtumas
	Gauta	Iš jų elektroninėmis priemonėmis	Gauta	Iš jų elektroninėmis priemonėmis	Gauta
Elektrėnų VB	5406	74	4828	81	-578
Vievio MTB	91	32	88	31	-3
TB	1722	290	1939	218	+217
ESVB iš viso	7219	396	6855	330	-364

Palyginus 2024 m. ir 2025 m. duomenis matyti, kad bendras užklausų skaičius ESVB sumažėjo.

Vartotojų mokymai

Mokymai buvo organizuoti visose ESVB. 2025 m. surengti 56 mokymai, iš kurių 30 sudarė medijų ir informacinio raštingumo užsiėmimai. Iš viso mokymuose dalyvavo 392 lankytojai, iš jų 216 – medijų ir informacinio raštingumo mokymuose. Bendra mokymų trukmė sudarė 82 valandas.

Naudojimasis interneto paslaugomis

Visose Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos tinklo bibliotekose lankytojams sudaryta galimybė nemokamai naudotis viešosios interneto prieigos kompiuteriais, skirtais informacijos paieškai bei savarankiškam darbui. Visose bibliotekose užtikrinama ne mažesnė kaip 30 Mb/s interneto sparta, veikia belaidis „Wi-Fi“ ryšys.

Iš viso Elektrėnų savivaldybės viešosiose bibliotekose įrengtos 72 viešos interneto prieigos darbo vietos: 49 – teritorinėse bibliotekose, 15 – Elektrėnų viešojoje bibliotekoje ir 8 – Vievio miesto Lazdynų Pelėdos bibliotekoje.

2025 m. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos sistemoje užfiksuota 1261 unikalus viešosios interneto prieigos vartotojas, o viešosios prieigos interneto kreipčių skaičius siekė 40929.

Socialinių tinklų panaudojimas

Elektrėnų VB turi paskyras socialiniuose tinkluose „Facebook“, „Instagram“ bei „YouTube“. Vievio MTB turi paskyras „Facebook“ ir „Instagram“ socialiniuose tinkluose, o likę padaliniai – tik „Facebook“ paskyras.

Sekėjai ir įrašų peržiūros 2025 m.

	Facebook		Instagram		YouTube	
	Sekėjai	Įrašų peržiūros	Sekėjai	Įrašų peržiūros	Sekėjai	Įrašų peržiūros
Elektrėnų VB	2918	756275	401	22482	86	10119
Vievio MTB	889	157500	99	1358	-	-
TB	3623	429367	-	-	-	-
ESVB iš viso	7430	1343142	500	23840	86	10119

2025 m. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos socialinių tinklų veikla užtikrino platų informacijos sklaidos pasiekiamumą. Bendrai „Facebook“ platformoje užfiksuota 7430 sekėjų ir 1 343 142 įrašų peržiūros, „Instagram“ – 500 sekėjų ir 23 840 įrašų peržiūrų, o „YouTube“ – 86 sekėjai ir 10 119 peržiūrų.

Didžiausią auditoriją ir įsitraukimą išlaikė „Facebook“, o „Instagram“ ir „YouTube“ papildė bendrą bibliotekos komunikacijos sistemą, užtikrindami informacijos sklaidą skirtingoms vartotojų grupėms.

VI. ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ

Bendradarbiavimas su institucijomis

Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka nuolat bendradarbiauja su Elektrėnų savivaldybės kultūros ir švietimo įstaigomis bei nevyriausybinėmis organizacijomis. Organizuojant renginius, edukacijas ir mokymus bendradarbiaujama su darželiais, mokyklomis, Paramos šeimai tarnyba, neįgaliųjų organizacijomis, Visuomenės sveikatos biuru, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija, laikraščių „Elektrėnų žinios“ ir „Elektrėnų kronika“ redakcijomis.

Per 2025 metus Elektrėnų centrinėje bibliotekoje parengtos ir pasirašytos 7 bendradarbiavimo sutartys bei 14 patalpų suteikimo paslaugos sutarčių. Bibliotekos erdvėse per ataskaitinį laikotarpį vyko 134 ne bibliotekos renginiai – tai rodo, kad biblioteka sėkmingai funkcionuoja ne tik kaip kultūros ir informacijos įstaiga, bet ir kaip atvira bendruomenės erdvė, priimanti įvairių organizacijų ir institucijų iniciatyvas.

Dalyvavimas įvairiose kitų institucijų programose, projektuose ir akcijose

2025 metais visos ESVB tinklo bibliotekos aktyviai dalyvavo nacionalinėse ir tarptautinėse programose bei akcijose, prisijungdamos prie bendros šalies bibliotekų bendruomenės iniciatyvų ir stiprindamos savo, kaip kultūrinio bei informacinio gyvenimo centrų, vaidmenį.

• **Lietuvių kalbos dienos.** Prie kasmetinių Lietuvių kalbos dienų renginių prisijungė kelios ESVB tinklo bibliotekos. Vievio miesto Lazdynų Pelėdos biblioteka surengė išskirtinę programą: jaunosios literatės Elektrėnų „Versmės“ gimnazijos dvyliktokės Rusnės Kulevičiūtės pjesės „Ramunė baltame fone“ vaidinimą, netradicines pamokas Antano Baranausko 190-osioms gimimo metinėms ir Antano Miškinio 120-osioms gimimo metinėms paminėti bei nacionalinį diktantą „Laiškas Sofijai“. Organizuotas rašinių konkursas „Ateities biblioteka“, skirtas bibliotekos 85-mečiui. Semeliškių bibliotekoje Lietuvių kalbos dienų pradžią žymėjo susitikimas „Kūryba mus vienija“, kuriame kūrybą pristatė jaunoji Semeliškių gimnazijos autorė ir Elektrėnų „Versmės“ gimnazijos mokinė – renginys tapo integruotos lietuvių kalbos pamokos formatu ir paskatino bendruomeniškumą. Lazdėnų biblioteka taip pat dalyvavo Lietuvių kalbos dienų renginiuose.

• **Saugesnio interneto savaitė.** Prie šios tarptautinės akcijos, skatinančios saugesnį ir atsakingesnį naudojimąsi internetu bei skaitmeninėmis technologijomis, prisijungė visos ESVB sistemos bibliotekos. Pakalniškių biblioteka, jungėsi prie iniciatyvos kaip ypač aktualios vaikų ir jaunimo skaitmeninės saugos ugdymo kontekste, Pylimų ir Lazdėnų bibliotekos taip pat minėjo savaitę teminiais renginiais ir informaciniais skelbimais.

• **Skaitmeninė savaitė.** Visos ESVB tinklo bibliotekos prisijungė prie Europos skaitmeninės savaitės renginių, skatinančių gyventojų skaitmeninio raštingumo ugdymą, aktyvesnį e. paslaugų naudojimą ir sąmoningą skaitmeninių įgūdžių tobulinimą. Lazdėnų biblioteka dalyvavo tiesioginėse transliacijose iš projektų „Skaitmeninė banga“ ir „Prisijungusi Lietuva: skaitmeninių įgūdžių tobulinimas“. Pakalniškių ir Pylimų bibliotekos aktyviai informavo lankytojus apie savaitės renginius.

• **Šiaurės šalių literatūros savaitė.** Tradicija tapusi Šiaurės šalių literatūros savaitė kasmet telkia visas ESVB bibliotekų lankytojų auditoriją. 2025 m. savaitės renginiai organizuoti Elektrėnų centrinėje, Vievio miesto, Pakalniškių, Pylimų bibliotekose ir kituose tinklo padaliniuose. Renginiai apėmė kūrybines diskusijas, tematines parodas ir knygų pristatymus, skatinančius pažinti Šiaurės šalių literatūros savitumą ir sklaidą.

• **Nacionalinė bibliotekų savaitė.** Nacionalinę Lietuvos bibliotekų savaitę ESVB pažymėjo gausia programa. Elektrėnų centrinėje bibliotekoje tradiciškai surengta Mažoji knygų mugė, į kurią susirinko skaitytojai, autoriai ir savivaldybės atstovai. Žebertonių biblioteka Nacionalinės bibliotekų savaitės proga pasveikino aktyviausius skaitytojus – įteiktos padėkos ir simbolinės dovanos, surengta edukacija vaikams „Gandrasalės istorijos“. Pakalniškių biblioteka taip pat minėjo savaitę, sveikindama ištikimiausius lankytojus. Visos teritorinės bibliotekos prisijungė prie savaitės renginių, organizuodamos teminius susitikimus, parodų atidarymą ir kitas iniciatyvas.

• **Skaitymo iššūkis „Vasara su knyga“.** Visos ESVB tinklo bibliotekos tradiciniu būdu prisijungė prie nacionalinio vasaros skaitymo iššūkio, kuris skatina gyventojus – ypač vaikus – aktyviai skaityti visą vasarą ir fiksuoti perskaitytas knygas. 2025 m. iššūkį įveikė 152 skaitytojai.

• **MIRKT žygis** kasmet organizuojamas renginys, kuris pritraukia jaunimą ir taip skatina susipažinti su Elektrėnų miesto žymiomis vietomis.

Savanorystė bibliotekoje

2025 m. ESVB savanoriška veikla buvo vykdoma keturiose bibliotekose – Elektrėnų centrinėje, Vievio miesto, Pakalniškių ir Semeliškių bibliotekose. Iš viso ataskaitiniu laikotarpiu savanoriavo 8 asmenys, iš jų dauguma – pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos (JST) programą, vykdomą bendradarbiaujant su Jaunimo reikalų departamentu.

Elektrėnų centrinėje bibliotekoje savanoriavo 5 asmenys – 4 jaunuoliai pagal JST programą ir 1 suaugęs savanoris. Savanoriai aktyviai įsitraukė į bibliotekos kasdienę veiklą: dalyvavo renginiuose ir padėjo juos organizuoti, rengė bei platino informaciją apie vykstančias veiklas, prisidėjo prie kūrybinių dirbtuvių organizavimo ir įgyvendinimo. Vievio miesto Lazdynų Pelėdos bibliotekoje savanorišką tarnybą atliko 2 jaunuoliai. Pakalniškių ir Semeliškių bibliotekose taip pat dalyvavo savanoriai, prisidėję prie renginių, parodų rengimo ir fondo tvarkymo.

Lyginant su 2024 m., kai ESVB savanorišką tarnybą atliko 15 savanorių, 2025 m. savanorių skaičius sumažėjo. Tačiau savanorystės geografija ir veiklos kokybė išliko plati, savanoriai dirbo keturiose bibliotekose ir prisidėjo prie įvairių veiklos sričių. Savanorių dalyvavimas bibliotekų veiklose stiprina paslaugų įvairovę, skatina jaunimo socialinių ir praktinių įgūdžių ugdymą bei plečia bendruomenės įsitraukimą į bibliotekų gyvenimą.

VII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS

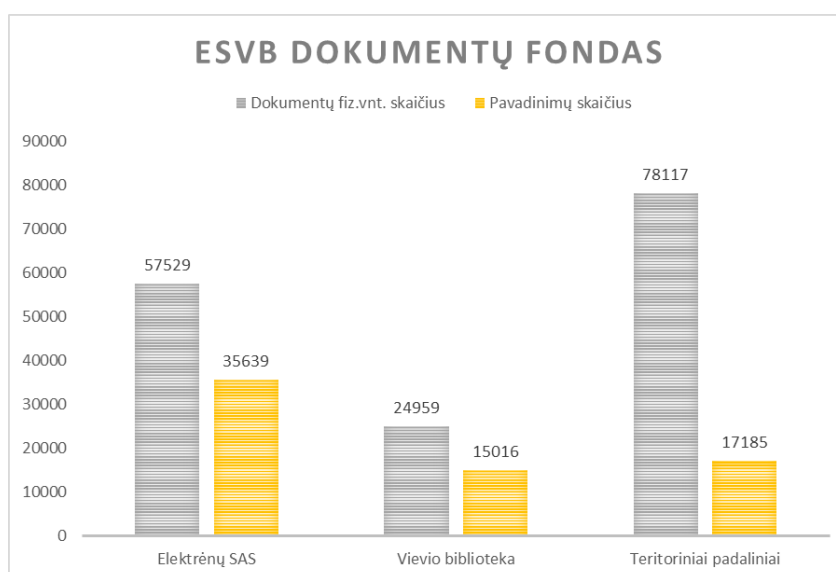
Fondo būklė

ESVB fonde 2025-12-31 buvo 160 605 fiz. vnt. ir 36 348 pav. dokumentų.

- Elektrėnų VB fonde yra 57 529 fiz. vnt. ir 35 639 pav. dokumentų;
- Vievio MTB – 24 959 fiz. vnt. ir 15 016 pav. dokumentų;
- TB – 78 117 fiz. vnt. ir 17 185 pav. dokumentų.

Vidutinis teritorinio padalinio dokumentų fonduose dydis 7 102 fiz. vnt.

Diagrama *ESVB dokumentų fondas 2025-12-31*

Teritoriniuose padaliniuose (TB) esančių dokumentų fondas sudaro 48,64 proc. nuo viso ESVB dokumentų fondo, Elektrėnų VB fondas sudaro 35,82 proc., o Vievio MTB fondas – 15,54 proc. nuo viso ESVB dokumentų fondo.

Teminė dokumentų fondo sudėtis 2024 –2025 m. (be periodikos)

	Grožinė literatūra		Mokslo šakų literatūra	
	2025 m. (fiz. vnt.)	2024 m. (fiz. vnt.)	2025 m. (fiz. vnt.)	2024 m. (fiz. vnt.)
Elektrėnų VB	33193	33319	21343	21946
Vievio MTB	14721	14356	7831	7666
TB	55720	55198	14442	14733
Viso ESVB	103634	102873	43616	44345

Didžiąją dalį viso dokumentų fondo sudaro grožinė literatūra 64,5 proc. (2024 m. – 63,9 proc.), palyginus su 2024 m. grožinės literatūros fondas padidėjo 0,6 proc. Šakinės literatūros procentas bendrame bibliotekos fonde sudaro 27,2 proc. (2024 m. – 27,5 proc.). Nežymų šakinės literatūros sumažėjimą sąlygojo tai, kad šios literatūros daugiau nurašoma kaip susidėvėjusios ir neaktualios, bei tai, kad specializuotos šakinės literatūros paklausa vis labiau perkeliama į skaitmeninius šaltinius.

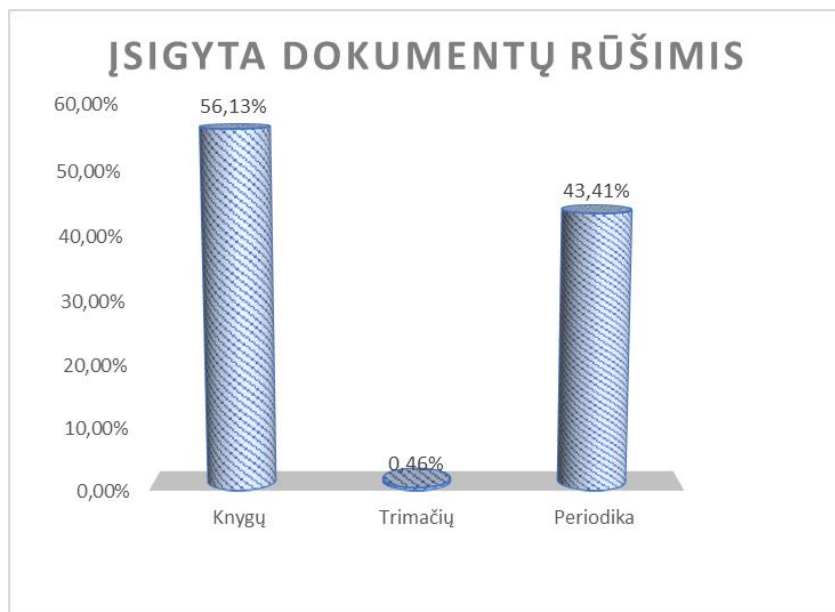
Fondo būklė, grožinė ir šakinė literatūra bei periodiniai ir tęstiniai leidiniai (2025-12-31)

	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%
Elektrėnų VB	57529	35639	33193	57,7	21346	37,1	2990	5,2
Vievio MTB	24959	15016	14721	59,0	7831	31,4	2407	9,6
TB	78117	17744	55720	73,9	14439	18,5	7958	10,2
Viso ESVB	160605	36348	103634	64,5	43616	27,2	13355	8,3

Periodinių leidinių fondas sudaro 8,3 proc. viso bibliotekos dokumentų fondo.

Dokumentų gautis

ESVB komplektuodama spaudinių ir kitų dokumentų fondus, orientuojasi į pagrindines vartotojų grupes ir jų poreikius. Kiekvienais metais prioritetiniais pagrindais komplektuojama originalioji ir verstinė vaikų literatūra (grožinė ir mokslo populiarinimo), lietuvių rašytojų kūriniai vaikams, vaikų literatūros kritika, vaikų periodika ir informaciniai leidiniai. 2025 m. vaikų literatūros gautis sudaro 30 proc. visų gautų dokumentų. Didelis dėmesys skiriamas kraštotyros fondo komplektavimui. 2025 m. įsigyta 145 kraštotyros dokumentai.

Diagrama *ESVB įsigytų dokumentų sudėtis*

Spaudiniai, laikmenos ir kiti dokumentai komplektuojami vadovaujantis Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos supaprastintų viešųjų mažos vertės pirkimų taisyklėmis. Visi nauji dokumentai buvo pirkti tiesiai iš leidėjų, pasinaudojant akcijomis ir nuolaidomis. Per 2025 m. bendradarbiavome su 17 leidyklų ir 8 autoriais.

Sutartis su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija dėl bibliotekai skirtų valstybės biudžeto lėšų dokumentams įsigyti buvo pasirašyta 2025 m. sausio 31 d., tad skaitytojus naujos knygos pasiekė tuoj po sutarties pasirašymo. Elektrėnų savivaldybė skiria lėšų periodikos prenumeratai ir kraštotyros dokumentams įsigyti.

2025 m. iš viso gauta 7374 fiz. vnt. (864 n. pav.) naujų dokumentų, iš jų:

- ✓ knygų ir serialinių leidinių – 7340 fiz. vnt.;
- ✓ trimačių dokumentų – 34 fiz. vnt.

2025 metais naujai gautų dokumentų procentas visame ESVB fonde yra 4,6 proc.

2025 m. gauta 1440 fiz. vnt. arba 16,3 proc. dokumentų su periodika mažiau nei 2024 m. ir 1362 fiz. vnt. arba 24,6 proc. mažiau dokumentų be periodikos nei 2024 m., nors valstybės biudžeto dotacija padidėjo 1,7 proc. 2025 m. 30,3 proc. visų gautų knygų sudarė skaitytojų, bibliotekos rėmėjų dovanos bei leidiniai, kurių leidybą iš dalies finansuoja Kultūros tarybos rėmimo fondas. Ir tai 16,4 proc. mažiau nei 2024 m. Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla padovanojo 180 vnt. knygų, 735 vnt. knygų padovanojo anonimais panorę likti bibliotekos skaitytojais.

2025 m. iš naujai gautų dokumentų 73,6 proc. sudarė grožinė literatūra (5,2 proc. mažiau nei 2024 m.):

- ✓ Elektrėnų VB – 69,2 proc.;
- ✓ Vievio MTB – 70,5 proc.;
- ✓ TB – 76,3 proc.

2025 m. iš naujai gautų dokumentų 26,4 proc. (5,2 proc. daugiau nei 2024 m.) sudarė šakinės literatūros dokumentai:

- ✓ Elektrėnų VB – 30,8 proc.;
- ✓ Vievio MTB – 29,5 proc.;
- ✓ TB – 23,7 proc.

Vaikų literatūra sudaro 30 proc. naujai gautų dokumentų (17,6 proc. mažiau nei 2024 m.)

Praėjusiais metais vienas gautas dokumentas vidutiniškai kainavo 9,92 Eur (1,98 proc. daugiau nei 2024 m.). Biudžeto lėšomis vieno įsigyto dokumento kaina buvo 11,18 Eur (2024 m. vieno įsigyto dokumento kaina buvo 3,3 proc. mažesnė).

Iš viso įsigyta dokumentų (fiz. vnt. ir n. pav.)

(Lyginamoji 2025 m. ir 2024 m. analizė)

	2025 m.		2024 m.		Skirtumas	
	fiz. vnt.	n. pav.	fiz. vnt.	n. pav.	fiz. vnt.	n. pav.
Elektrėnų VB	1584	716	1793	804	-209	-88
Vievio MB	1159	559	1359	660	-200	-101
TB	4631	387	5662	604	-1031	-217
Viso ESVB	7374	864	8814	1003	-1440	-139

Per metus įsigyta iš viso dokumentų (su periodika):

vidutiniškai vienoje miesto bibliotekoje – 1159 fiz. vnt. 559 n. pav.;

vidutiniškai viename teritoriniame padalinyje – 421 fiz. vnt. 35 n. pav.

Naujai gauti dokumentai be periodikos (fiz. vnt., n. pav.)

(Lyginamoji 2025 m. ir 2024 m. analizė)

	2025 m.		2024 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz.vnt.	n. pav.	fiz. vnt.	n. pav.	
Elektrėnų VB	998	713	1204	802	-206

Vievio MTB	699	556	877	658	-178
TB	2476	386	3454	603	-978
Viso ESVB	4173	861	5535	1001	-1362

Gauta grožinės literatūros be periodikos (fiz. vnt., n. pav.)

(Lyginamoji 2025 m. ir 2024 m. analizė)

	2025 m.		2024 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz. vnt.	n. pav.	fiz. vnt.	n. pav.	
Elektrėnų VB	691	463	-135826	498	-135
Vievio MB	493	390	645	468	-152
TB	1889	358	2890	431	-1001
Viso ESVB	3073	546	4361	619	-1288

Gauta šakinės literatūros be periodikos (fiz. vnt., n. pav.)

(Lyginamoji 2025 m. ir 2024 m. analizė)

	2025 m.		2024 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz. vnt.	n. pav.	fiz. vnt.	n. pav.	
Elektrėnų VB	307	250	378	304	-71
Vievio MTB	206	166	232	190	-26
TB	587	28	564	172	+23
Viso ESVB	1100	315	1174	382	-74

Gauta periodinių leidinių

(Lyginamoji 2025 m. ir 2024 m. analizė)

	2025 m.		2024 m.		Skirtumas fiz. vnt.
	fiz. vnt.	n. pav.	fiz. vnt.	n. pav.	
Elektrėnų VB	586	69	589	76	-3
Vievio MTB	460	56	482	60	-22
TB	2155	44	2208	51	-53
Viso ESVB	3201	71	3279	77	-78

Spausdintų periodinių leidinių prenumeratai lėšas skiria Elektrėnų savivaldybė. Periodika buvo prenumeruojama iš AB „Lietuvos paštas“, UAB „Verslo žinios“, UAB „Lietuvos rytas“, UAB „Elektrėnų žinios“, UAB „Elektrėnų kronika“ ir UAB „Prenumerata“.

2025 m. spausdintos periodikos gauta 3201 fiz. vnt. už 13 051,30 Eur. Tame skaičiuje prenumeruotų leidinių gauta 2647 fiz. vnt. už 8 988,94 Eur ir 554 fiz. vnt. už 4 062,36 Eur

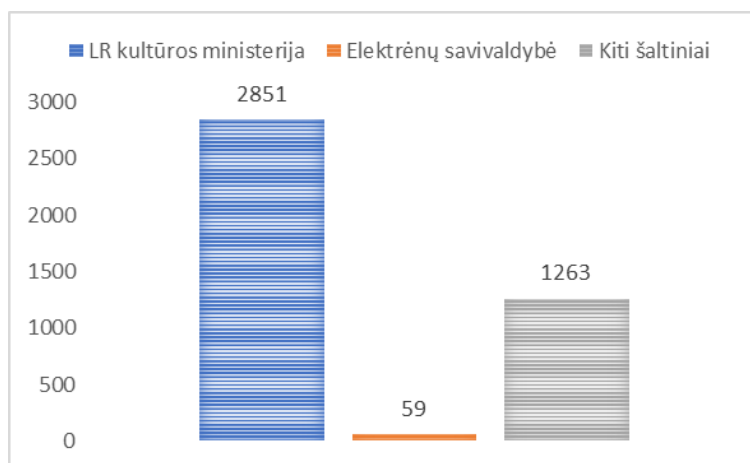
dovanojo leidėjai - VšĮ „Bendrauk, ugdyk save, keiskis“, VšĮ „Aštuntoji diena“, Lietuvos kariuomenės kanceliarijos Karinės periodikos redakcija, UAB „Elektrėnų kronika“, Lietuvos nacionalinis kultūros centras bei Medijų rėmimo fondas. 2025 m. gauta 78 fiz. vnt. arba 2,4 proc. periodinių leidinių mažiau nei ankstesniais metais, ir tai atspindi lėtą spausdintos periodikos paklausos mažėjimą.

Vienam teritoriniam padaliniiui vidutiniškai teko 291 fiz. vnt. periodinių leidinių. Periodinių leidinių pavadinimų gauta 6 vnt. mažiau nei praėjusiais metais.

2025 m. biblioteka prenumeravo 38 pavadinimų žurnalų ir laikraščių, tiek pat pavadinimų kaip pernai. Medijų rėmimo fondas dovanojo 26 pavadinimus žurnalų ir laikraščių.

2025 metų lėšos pagal finansavimo šaltinius dokumentams įsigyti (be periodikos):

Diagrama *ESVB dokumentų gavimas be periodikos pagal finansavimo šaltinius*

2025 m. iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos skirtų lėšų įsigyta 2851 fiz. vnt. arba 2,5 proc. dokumentų mažiau nei ankstesniais metais, nors lėšų iš valstybės biudžeto gauta 1,7 proc. daugiau, tačiau akivaizdžiai pabrangusios knygos sąlygojo mažesnę galimybę įsigyti daugiau knygų nei praėjusiais metais. Palyginus su praėjusiais metais iš savivaldybės skirtų lėšų įsigyta 12 fiz. vnt. dokumentų daugiau, iš viso 59 fiz. vnt.

2025 m. dokumentų (knygos, periodika ir kt. dokumentai) įsigijimui panaudota 54 438,78 Eur (2024 m. – 57 669,69 Eur). Iš jų:

- Kultūros ministerijos lėšos spaudiniams įsigyti – 31 912,00 Eur (2024 m. – 31 380,00 Eur);

- Savivaldybės lėšos – 9 616,44 Eur (2024 m. – 8 439,95 Eur);
- Kitos lėšos (fizinių ir juridinių asmenų dovanos, Kultūros tarybos projektų leidiniai) – 12 910,34 Eur (2024 m. – 17 849,74 Eur).

75,1 proc. visų gautų lėšų skirta knygų įsigijimui, 24 proc. skirta periodikai, 0,90 proc. – kitiems dokumentams.

- Knygoms – 43 165,33 Eur (2024 m. – 35 201,85 Eur);
- Periodikai – 2025 m. – 13 051,30 Eur: prenumerata – 8 988,94 Eur ir dovanos – 4 062,36 Eur (2024 m. – 13 690,24 Eur: prenumerata – 7 698,52 Eur ir dovanos – 5 991,72 Eur);
- Kiti dokumentai (trimačiai) – 523,07 Eur (2024 m. – 814,12 Eur).

2025 m. iš viso vienam savivaldybės gyventojui dokumentų iš visų šaltinių įsigyta už 1,52 Eur (2024 m. – 2,13 Eur). Iš jų:

- Kultūros ministerijos skirtų lėšų vienam savivaldybės gyventojui teko 1,17 Eur (2024 m. – 1,16 Eur);
- Savivaldybės skirtų lėšų dokumentams įsigyti vienam savivaldybės gyventojui teko 0,35 Eur (2024 m. – 0,31 Eur);
- Kitų lėšų (projektų, paramos, privačių asmenų dovanų ir kt.) vienam savivaldybės gyventojui teko 0,47 Eur (2024 m. – 0,66 Eur).

Dokumentų nurašymas

Nurašyta dokumentų (fiz. vnt. ir p. pav.) be periodikos

(Lyginamoji 2025 m. ir 2024 m. analizė)

	2025 m.		2024 m.		Skirtumas	
	fiz. vnt.	p. pavad.	fiz. vnt.	p. pavad.	fiz. vnt.	p. pavad.
Elektrėnų VB	1724	983	207	93	+1517	+890
Vievio MTB	169	115	0	0	+169	+115
TB	2248	1174	1022	375	+1226	+799
Viso ESVB	4141	936	1229	235	+2912	+701

2025 m. pripažintų nereikalingais arba netinkamais naudoti bibliotekos dokumentų nurašyta 4141 fiz. vnt. t.y. beveik 3,5 karto daugiau nei 2024 m. Knygų nurašymas didžiaja dalimi sietinas su 2025 m. atliktu Elektrėnų centrinės bibliotekos fondo patikrinimu, kurio metu išimti susidėvėję ir aktualumą praradę leidiniai – tai investicija į fondo kokybę, o ne jo silpnėjimo rodiklis.

Pagal nurašymo priežastis nurašyta tik susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai ir tai sudaro 52,9 proc. bendro nurašytų dokumentų kiekio. Periodinių leidinių nurašyta 3681 fiz. vnt., t.y. 48 fiz. vnt. daugiau nei 2024 m. Iš viso nurašyta 7822 fiz. vnt. bibliotekos dokumentų 947 paskutiniai pavadinimai. Palyginus su 2024 m. nurašyta 3960 fiz. vnt. arba 102,5 proc. bibliotekos dokumentų daugiau. Bendra ESVB fondo apimtis išlieka praktiškai stabili, o struktūriniu požiūriu – pagerėjusi: aktyvus nurašymas reiškia fondo atnaujinimą ir didesnę likusių dokumentų aktualumą.

Kraštotyros dokumentų fondas ir jo panaudojimas

	Kraštotyros fondas (fiz. vnt.)	2025 m. parengtų kraštotyros darbų
Elektrėnų VB	2138	0
Vievio MTB	469	1
TB	1961	2
ESVB iš viso	4568	3

2025 m. įsigyti 145 kraštotyros dokumentai. Per 2025 m. gauti šie kraštiečių kūrybos leidiniai bei leidiniai apie Elektrėnų kraštą: „Kartais sninga juodai“ – Rimvydas Stankevičius, „Vingis 14. Literatūrinis almanachas“ – sudarytoja Onutė Kulbokienė, „Ten, sidabro vingy“ – Lietuvos nepriklausomųjų rašytojų sąjunga, „Smilga vėtroje“ – Aušrelė Jovarauskienė, „Aplėbkime žemę širdimi ir žodžiais“ – Lietuvos kaimo rašytojų sąjunga, „Pašnekesiai su gėlėmis“ – sudarytoja Vilija Dobrovolskienė, „Kūryba“ – Nijolė Samoilovaitė-Ustilienė, „Kunigo Česlovo Kavaliausko rašytinis palikimas“ – Jurgita Fedorinienė, „Į eiles sudėjau...“ – Onutė Kulbokienė, „Laikas pėdsakus paliko“ – Onutė Grybauskaitė-Kulbokienė, „Partizanė Vanda“ – Birutė Mažeikaitė-Ramanauskienė, „Čia Ilgės pakrantė“ – Birutė Pukaitė-Liutkevičienė, „Likimai“ – Birutė Pukaitė-Liutkevičienė, „Išdalintas gyvenimas“ – Birutė Pukaitė-Liutkevičienė, „Liepos motinėls“ – Daiva Červokienė, „Elektrėnų krašto dvarai, jų istorijos“ – sudarytoja Ona Rasutė Šakienė, „Sudegintų žodžių pelenai“ – Birutė Gruzdienė, „Žaibų sujungti“ – Regioninis Elektrėnų literatų klubas „Strėva“, „Apgamas“ – Algirdas Dabulevičius.

Informacinių dokumentų fondas (Lyginamoji 2024 m. ir 2025 m. analizė)

	2024 m.	2025 m.	Skirtumas
Elektrėnų VB	2085	1724	-361
Vievio MTB	960	999	+39
TB	2575	2511	-64
ESVB iš viso	5620	5234	-386

2025 m. Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos sistemoje fiksuotas bendras rodiklio sumažėjimas – iš viso 386 mažiau nei 2024 m. Didžiausias pokytis užfiksuotas Elektrėnų viešojoje bibliotekoje, kur rodiklis sumažėjo 361 vienetu. Šį mažėjimą lėmė vykdytas fondo atnaujinimas, nurašant neaktualius, pasenusius ar fiziškai nusidėvėjusius leidinius. Teritorinėse bibliotekose rodiklis taip pat nežymiai sumažėjo (–64), kas rodo nuosaikius fondo pokyčius ir santykinį stabilumą. Tuo tarpu Vievio MTB fiksuotas nedidelis augimas (+39).

Vertinant bendras tendencijas, matoma, kad informacijos prieinamumas vis labiau persikelia į skaitmeninę erdvę, kur vartotojai randa didesnę dalį aktualios informacijos. Tai daro įtaką fizinių fondų apimtims ir jų atnaujinimo poreikiui.

Tarpbibliotekinis abonementas (TBA)

Tarpbibliotekinio abonemento paslauga 2025 m. buvo aktyviai naudojama ESVB, suteikiant skaitytojams prieigą prie dokumentų, kurių ESVB fonduose nėra. Paslauga užtikrina, kad net ir riboto biudžeto sąlygomis skaitytojas galėtų gauti jam reikalingą leidinį iš bet kurios Lietuvos viešosios bibliotekos.

Rodiklis	Elektrėnų VB	Vievio MTB	TB	ESVB (iš viso)
Gauta užsakymų iš kitų bibliotekų	31	12	21	48
Išsiųsta dokumentų kitoms bibliotekoms	30	14	11	54
Išsiųsta užklausų kitoms bibliotekoms	269	113	15	407
Gauta dokumentų iš kitų bibliotekų	155	83	16	254

ESVB sistema 2025 m. išsiuntė iš viso 407 užklausas kitoms Lietuvos bibliotekoms ir gavo 254 dokumentus – tai 62,4 proc. užklausų įvykdymo rodiklis, atspindintis aukštą TBA paslaugos efektyvumą. Elektrėnų VB su 269 išsiųstomis užklausomis yra aktyviausia

TBA naudotoja, o 155 gautų iš 254 užsakytų leidinių (57,6 proc.) rodo, kad populiariausi ar naujausi leidiniai kartais nepasiekiami dėl didelio poreikio. Vievio bibliotekos TBA aktyvumas (113 užklausų, 83 gauti dokumentai – 73,9 proc. įvykdymo) yra proporcingas jos skaitytojų bazei ir rodo nuoseklų paslaugos naudojimą. TB aktyvumas 12 užklausų, 15 gautų dokumentų – 5,9 proc.

Fondo apyvartos rodiklis

(Lyginamoji 2024 m. ir 2025 m. analizė)

	2024 m. fondo apyvartos rodiklis	2025 m. fondo apyvartos rodiklis	Skirtumas
ESVB iš viso	0,36	0,34	-0,02

2025 m. fondo apyvartos rodiklis sumažėjo nuo 0,36 iki 0,34, kas rodo nežymiai lėtesnę leidinių kaitą ir naudojimą.

Mažėjimą galima sieti su tuo, kad dalis informacijos vartotojų vis dažniau renkami skaitmeninius šaltinius, taip pat dalis leidinių gali būti mažiau paklausūs. Taip pat fondo atnaujinimas ir naujų leidinių įtraukimas ne visada iš karto atsispindi jų aktyviame naudojime.

Dokumentų fondo apsauga

ESVB fondai tikrinami vadovaujantis LR Kultūros ministro įsakymu „Dėl bibliotekų fondo apsaugos nuostatų patikrinimo“. Bibliotekose, kurių dokumentų fondas neviršija 15 tūkst. fiz. vnt. (visi teritoriniai padaliniai) fondo patikrinimas daromas kas 5-7 metai, bibliotekose, turinčiose 15–50 tūkstančių fizinių vienetų fondus (Vievio biblioteka) – kas 10–15 metų; turinčiose 50–100 tūkstančių (Elektrėnų viešoji biblioteka) – kas 15–20 metų; Taip pat fondai visada yra tikrinami pasikeitus atsakingam asmeniui.

Biblioteka	Paskutinio fondo patikrinimo data
Elektrėnų VB	2025 m.
Žebertonių TB	2022 m.
Pylimų TB	2021 m.
Beižionių TB	2022 m.
Gilučių TB	2022 m.
Jagėlonių TB	2021 m.
Kazokiškių TB	2023 m.
Kietaviškių TB	2021 m.
Pakalniškių TB	2022 m.
Pastrėvio TB	2022 m.
Semeliškių TB	2021 m.
Vievio MTB	2021 m.

Ataskaitiniais metais fondo patikrinimas buvo atliktas Elektrėnų skaitytojų aptarnavimo skyriuje.

Leidinių atnaujinimo galimybės bibliotekoje

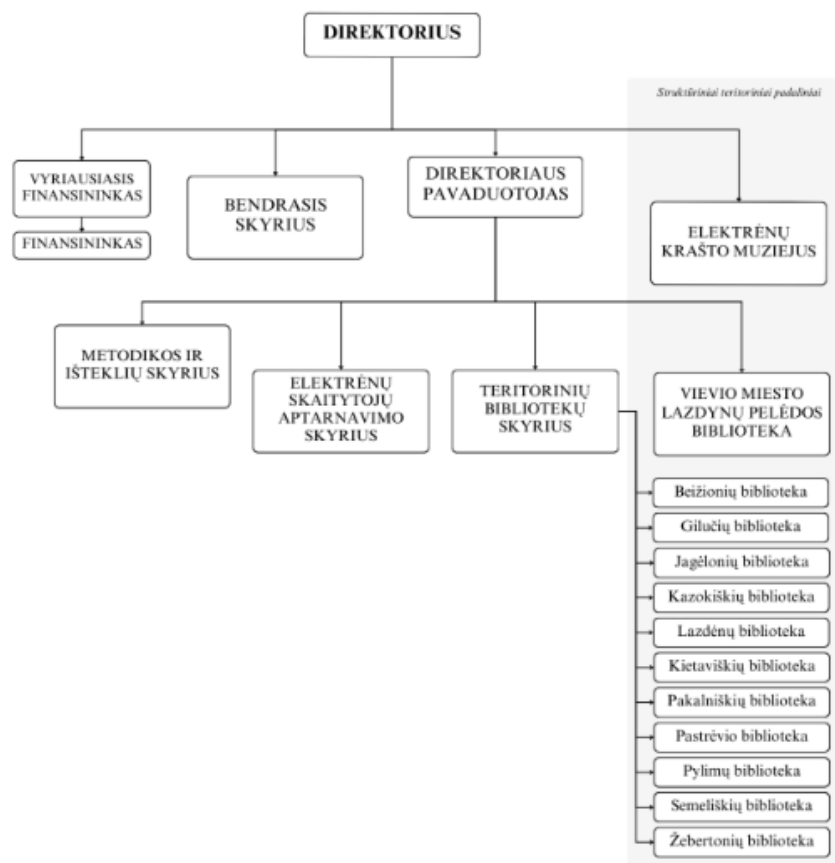
Leidinių atnaujinimo galimybės bibliotekoje priklauso nuo finansavimo bei bibliotekos rėmėjų. Ataskaitiniais metais fondas atsinaujino 4,6 proc. Per ataskaitinius metus, bibliotekos rėmėjai – leidyklos, autoriai, bibliotekos skaitytojai bei įvairūs paramos fondai taip pat prisidėjo prie leidinių atnaujinimo bibliotekose, bibliotekai dovanavo 1263 fiz. vnt. knygų už 8 847,98 Eur.

VIII. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA IR DARBUOTOJAI

Bibliotekos organizacinė struktūra ir darbuotojai

Biblioteka 2025 m. savo veiklą organizavo pagal 2024 m. gruodžio 8 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-82 patvirtinta Bibliotekos struktūrą, kuri įsigaliojo nuo 2025 m. sausio 1 d.

ELEKTRĖNŲ SAVIVALDYBĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKOS STRUKTŪRA

2025 m. gruodžio 31 d. bibliotekoje dirbo 59 darbuotojai (iš jų 55 – ESVB kategorijos ir 4 – EKM darbuotojai). Patvirtintų pareigybių skaičius – 60, užimtų etatų skaičius – 52.

Pažymėtina, kad Biblioteka, vykdydama pavestas funkcijas, vasaros sezono laikotarpiu papildomai įdarbina darbuotojus vasaros skaityklų veiklai užtikrinti. Taip pat dalis darbuotojų laikinai nevykdo pareigų dėl laikinojo nedarbingumo, vaiko priežiūros atostogų ar kitų objektyvių priežasčių, o pasikeitus aplinkybėms, šalių susitarimu gali būti keičiamas užimamo etato dydis.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, tikslinga vertinti ne momentinius duomenis, o 2025 metų vidutinį darbuotojų skaičių kuris, buvo 57 ir vidutinį užimtų etatų skaičių -

55,25. Paminėtina, kad ne visi darbuotojai Bibliotekoje dirba pilnu etatu, tačiau visi bibliotekininkai dirba pilnu etatu.

Darbuotojų profesionalumo ugdymas

Bibliotekos darbuotojai nuolat dalyvauja kvalifikacijos kėlimo mokymuose, seminaruose ir konferencijose. Nuolatinis profesinis tobulėjimas laikomas viena svarbiausių Bibliotekos veiklos kokybės užtikrinimo priemonių, tiesiogiai lemiančių teikiamų paslaugų lygį ir darbuotojų gebėjimą atliepti kintančius vartotojų poreikius.

2025 m. kvalifikaciją kėlė 36 Bibliotekos darbuotojai, iš jų 35 ESVB darbuotojai, tai sudaro beveik 60 proc. viso darbuotojų skaičiaus. Bibliotekos darbuotojai dalyvavo daugiau nei 270 įvairiose kvalifikacijos kėlimo veiklose, tokiose kaip: klientų aptarnavimas ir konfliktų valdymas, knygos menas ir leidyba, edukacinių veiklų organizavimas, „SCARF metodo taikymas dirbant su vaikais ir paaugliais“, viešas turinio naudojimas bibliotekose: nuo renginių iki skaitmeninės komunikacijos, projektų valdymas, gestų kalba, muzikos terapija, skaitmeniniai įrankių naudojimas, medijų ir informacinio raštingumo įvairūs kursai.

Bibliotekos darbuotojai tobulinasi dalyvaudami Erasmus+ programoje vykstant į kitų šalių bibliotekas ir stebint jų darbą, dalinantis gerosiomis praktikomis. 2025 m. Erasmus + programoje dalyvavo 3 darbuotojai. Bibliotekoje skatinama, kad kiekvienas darbuotojas nuolat gilintų savo profesines žinias, įgytų naujų kompetencijų ir gebėtų efektyviai naudotis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis. Darbuotojai su darbo naujovėmis taip pat supažindinami metodiniuose susirinkimuose, kurių metu aptariamos aktualios bibliotekinės veiklos temos, naujų norminių dokumentų reikalavimai bei geroji praktika.

IX. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ

Biblioteka yra sukūrusi gerai išplėtotą infrastruktūros tinklą, sudarantį sąlygas kokybiškoms paslaugoms teikti ne tik miesto centre, bet ir nutolusiose vietovėse. Įstaiga prižiūri 19 nekilnojamojo turto objektų: 9 patalpas, 5 pastatus ir 5 su jais susijusius žemės sklypus.

Esamos infrastruktūros išlaikymas kelia iššūkių planuojant finansinius asignavimus bei efektyviai paskirstant žmogiškuosius išteklius. Siekdama užtikrinti infrastruktūros gerinimą ir plėtrą, Biblioteka aktyviai bendradarbiauja su vietos bendruomenėmis, prisideda prie jų įgyvendinamų projektų, finansuojamų ES struktūrinių fondų lėšomis, taip pat savarankiškai rengia ir teikia paraiškas finansavimui gauti.

Nors didžiosios dalies valdomo nekilnojamojo turto būklė yra gera, artimiausiu laikotarpiu būtina kryptingai telkti finansinius išteklius prioritetiniams objektams. Didžiausias dėmesys turi būti skiriamas Abromiškių dvaro svirno pastato (Elektrėnų krašto muziejaus) pastatui, kuris išsiskiria savo autentiškumu ir kultūrine verte, tačiau reikalauja neatidėliotinų investicijų – būtina atnaujinti stogo dangą ir atlikti kitus esminius remonto darbus, siekiant išsaugoti pastato būklę ir užtikrinti jo pritaikymą lankytojams.

Taip pat svarbu atkreipti dėmesį į kitus infrastruktūros objektus: Elektrėnų miesto bibliotekos pastatui reikalingas stogo remontas ir palangių skardinimo darbai, o Jagėlonių, Žebertonių ir Lazdėnų bibliotekose tikslinga modernizuoti šildymo sistemas, kadangi jos vis dar šildomos kietuoju kuru, kas neužtikrina pakankamo komforto nei darbuotojams, nei lankytojams, taip pat nekuria pridėtinės vertės teikiamų paslaugų kokybei. Šildymo sistemų atnaujinimas leistų užtikrinti patogesnes sąlygas, efektyvesnę pastatų eksploatavimą ir geresnę bendrą bibliotekos paslaugų aplinką.

Per ataskaitinį laikotarpį bibliotekose įgyvendinami struktūriniai ir erdviniai pokyčiai, orientuoti į paslaugų prieinamumo ir vartotojų patirties gerinimą. Siekiant palengvinti leidinių pasirinkimą Bibliotekos įrengtos įvairios teminės lentynos tokios kaip: „Skaitomiausios knygos“, „Naujos knygos“, „Naujos knygos vaikams“ ar speciali „Skubantiems“ lentyna.

Pagal esamas galimybes optimizuojamas patalpų išdėstymas. 2025 m. dėmesys buvo skiriamas ESAS erdvių išdėstymui – meno fondas perkeltas iš trečiojo į pirmąjį aukštą, taip padidinant jo matomumą ir prieinamumą lankytojams. Didesnis dėmesys skirtas skirtingų lankytojų grupių poreikiams: atskirtos vaikų ir jaunimo erdvės, o jaunimo erdvė perkelta į pirmąjį aukštą, siekiant užtikrinti didesnę jos patrauklumą ir naudojimą. Be to, stiprinant

materialinę bazę, pirmame aukšte įrengtos papildomos lentynos, leidžiančios efektyviau organizuoti fondą ir gerinti erdvių funkcionalumą.

2025 m. Elektrėnų savivaldybės administracijai įgyvendinus projektą „Atviros jaunimo erdvės ir bendruomenės erdvės įrengimas Pylimuose“, Pylimų biblioteka kartu su Pylimų kaimo bendruomene įsikūrė naujose patalpose. Įrengiant jas didelis dėmesys skirtas erdvių funkcionalumui ir patrauklumui lankytojams – patalpos suplanuotos taip, kad būtų patogios, šiuolaikiškos ir atitiktų skirtingų vartotojų poreikius. Taip pat siekta racionaliai pritaikyti turimas erdves įvairioms Bibliotekos teikiamoms paslaugoms – nuo skaitymo ir informacijos paieškos iki edukacinių veiklų, bendruomenės susitikimų ir kultūrinių renginių organizavimo, užtikrinant efektyvų jų panaudojimą.

Svarbu pažymėti, kad visos Bibliotekos tinklo bibliotekos yra pilnai kompiuterizuotos: darbuotojų ir lankytojų darbo vietos prijungtos prie interneto, o kiekvienoje bibliotekoje veikia nemokamas belaidis (Wi-Fi) ryšys, užtikrinantis šiuolaikišką ir prieinamą paslaugų teikimą.

X. ELEKTRĖNŲ KRAŠTO MUZIEJAUS 2025 METŲ VEIKLA

Elektrėnų krašto muziejus – neatsiejama Bibliotekos dalis, prisijungusi 2024 metais – 2025-aisiais įtvirtino savo vietą savivaldybės kultūros erdvėje kaip dinamiškas paveldo saugotojas, populiarintojas ir bendruomenę telkianti institucija. Muziejaus veiklą 2025 m. ženklino gausus renginių ciklas, tarptautinis matomas mokslinės veiklos laukas ir augančios lankytojų auditorijos.

Rinkinių papildymas

Elektrėnų krašto muziejaus rinkinius 2025 m. papildė **114** eksponatais (muziejinėmis vertybėmis), iš jų 69 – dovanotos, 45 – pirktos (2025 m. buvo planuota įsigyti 5). Iš jų 89 priskirtos muziejaus pagrindiniam rinkiniui, 25 priskirtos pagalbiniam rinkiniui. Rinkinius gausiai papildė dovanotojai: iš 114 muziejaus vertybių, 69 (60,5 proc.) vertybės yra dovanotos, o tai liudija stiprėjančius ryšius su bendruomene ir muziejaus autoritetą. Įdomiausi muziejaus eksponatai reguliariai skelbiami Lietuvos integralios muziejų informacinės sistemos (LIMIS) internetinėje svetainėje www.limis.lt – šiuo metu pavišintos 186 muziejinės vertybės.

Muziejaus žinomumo didinimas ir veiklos sklaida

2025 m. Elektrėnų krašto muziejaus žinomumas ir matomumas nuosekliai augo, o tai atsispindėjo tiek nacionalinėje žiniasklaidoje, tiek platesnėje viešojoje erdvėje. Per ataskaitinį laikotarpį muziejus buvo pristatytas trijų skirtingų nacionalinių transliuotojų platformose: Lrytas TV laidoje „Lietuvos muziejai“ akcentuota Abromiškių dvaro sodybos istorija ir muziejaus veikla, LRT PLUS laidoje „Sienų istorijos“ pristatyta Elektrėnų miesto istorija, o Vilnius FM laidoje „Sostinės horizontai“ aptartas Elektrėnų kraštas ir muziejaus veikla. Toks nuoseklus dėmesys rodo stiprėjančias muziejaus pozicijas formuojant kultūrinį identitetą ir didinant jo žinomumą nacionaliniu mastu.

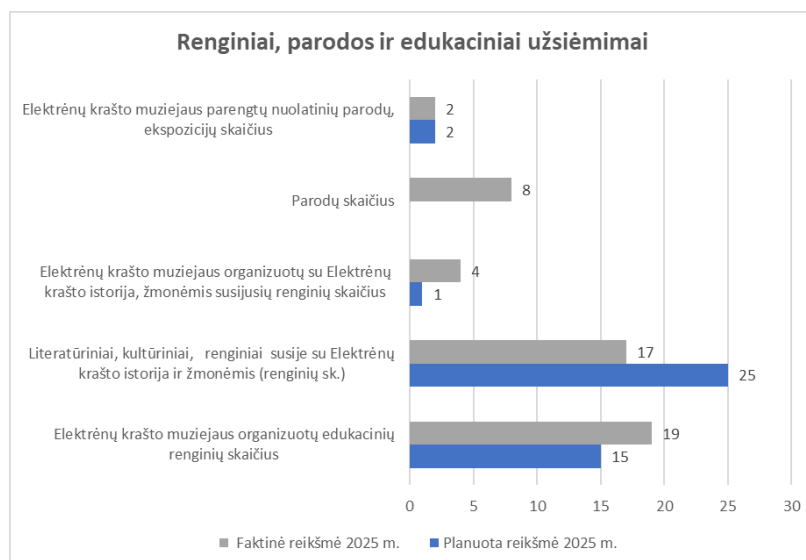
Muziejaus matomumą reikšmingai didino ir aktyvi kultūrinė bei edukacinė veikla. Organizuojamos parodos, renginiai ir edukacijos ne tik pritraukė lankytojus, bet ir skatino platesnę sklaidą per dalyvių, partnerių bei muziejininkų bendruomenės tinklus. Elektrėnų krašto muziejaus įsitraukimas į profesinį lauką taip pat prisidėjo prie jo žinomumo – skaitytas pranešimas nacionalinėje mokslinėje konferencijoje Panevėžyje ir numatoma publikacija konferenciniame leidinyje stiprina institucijos, kaip kompetentingo kultūros paveldo skleidėjo, įvaizdį.

Svarbu pažymėti bendradarbiavimą su Vytauto Didžiojo karo muziejumi, Lietuvos etnografijos muziejumi ir kitomis respublikinėmis institucijomis – tai rodo Elektrėnų krašto muziejaus integravimąsi į šalies muziejinio tinklo veiklą.

Papildomai muziejaus matomumą didino nuosekli komunikacija skaitmeninėje erdvėje ir bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis. Informacija apie veiklas skelbiama socialiniuose tinkluose, interneto svetainėse ir vietinėje spaudoje, o Elektrėnų krašto muziejaus vis dažniau įtraukiamas į įvairių renginių ir pažintinių maršrutų programas. Augantis lankytojų srautas, teigiami jų atsiliepimai bei iniciatyvos savanoriškai prisidėti prie muziejaus veiklos rodo stiprėjančią visuomenės susidomėjimą ir institucijos matomumo didėjimą.

Renginiai, parodos, edukacijos ir muziejaus eksponuojamos ekspozicijos

Muziejinei veiklai organizuojami renginiai ir parodos yra esminė priemonė, leidžianti ne tik pristatyti kultūros paveldą, bet ir jį aktualizuoti bei priartinti prie visuomenės. Tokios veiklos stiprina krašto istorijos ir kultūros pažinimą, skatina vietos tapatybės formavimąsi bei bendruomenės įsitraukimą. Be to, jos sudaro sąlygas gyvam ir patyriminiu pagrindu grįstam mokymuisi, didinančiam muziejaus poveikį ir jo reikšmę visuomenėje.

Elektrėnų krašto muziejaus Abromiškių dvaro sverne nuolatos veikia išskirtinė žymaus tautodailininko Ipolito Užkurnio (1926–2004) skulptūrų kolekcija (ekspozicija) ir Stendinė paroda „Elektrėnų Savivaldybei – 25“. 2025 m. Elektrėnų krašto muziejaus

Abromiškių dvaro svirno ekspoziciją aplankė 1 765 lankytojai (planuotas lankytojų skaičius 700).

2025 m. muziejuje eksponuotos laikinos 8 parodos – jos atspindėjo platų tematinį spektrą nuo etnografinių tradicijų ir meno iki vietinės istorijos ir savivaldybės paveldo.

Elektrėnų krašto muziejus, ataskaitiniu laikotarpiu, organizavo 17 viešų renginių – tai reikšmingas rezultatas jaunai institucijai, rodantis aktyvią ir nuoseklią veiklos plėtrą. Renginių turinys apėmė platų spektrą – nuo mokslinių konferencijų ir knygų pristatymų iki etnokultūrinių vakarų bei adventinių renginių ciklą, taip užtikrinant įvairių visuomenės grupių įtraukimą.

Renginiams, kurie aktualizuoja Elektrėnų krašto istoriją ir šio krašto žmones buvo atkreiptas dėmesys ir suorganizuoti 4 renginiai:

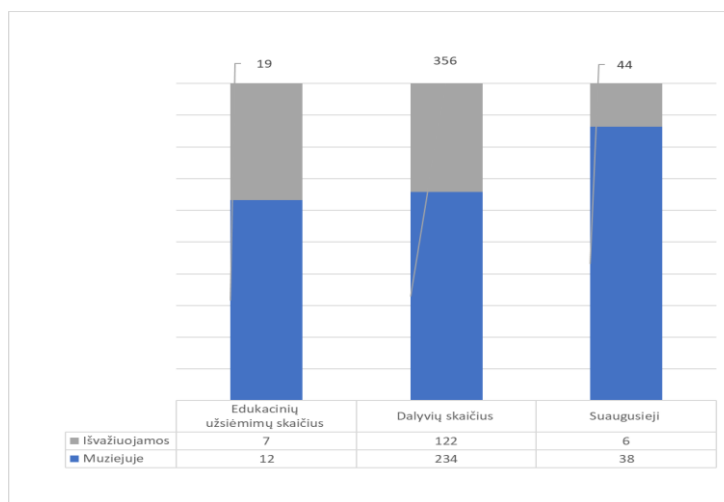
Liepos 3 d. Konferencija „Elektrėnų identitetas: istorija, paveldas, kaita“. Konferencija buvo skirta Elektrėnų miesto 65 metų ir Elektrėnų savivaldybės 25 m. jubiliejams.

Rugsėjo 18 d. Parodos ELEKTRĖNŲ SAVIVALDYBEI - 25 pristatymas.

Rugsėjo 20 d. Europos Paveldo dienos 2025. Apsilankymas Abromiškių dvare ir paroda, skirta Prancūzijos Respublikos imperatoriui Napoleonui I atminti, iš asmeninės Zigfrido Jankausko kolekcijos. Organizuota kartu su Elektrėnų savivaldybės administracija ir Abromiškių dvaro savininku Romualdu Bakučiu.

Rugsėjo 25 d. Onos Rasutės Šakienės knygos „Elektrėnų krašto dvarai“ pristatymas.

Elektrėnų krašto muziejus 2025 m. pavedė 19 edukacinių renginių, kuriose dalyvavo 356 dalyviai.

Išvažiuojamosios edukacijos organizuotos Vievio pradinėje mokykloje, Lazdėnų bibliotekoje, Elektrėnų vaikų pasaulio vasaros skaitykloje ir Vievio m. Lazdynų Pelėdos bibliotekoje – tai ryškus pavyzdys, kaip muziejus ir biblioteka veikia kaip sinergiškas vienetas, papildantis vienas kito edukacines galimybes. Dalyvių amžiaus sudėtis – 87,6 proc. vaikai – rodo muziejaus orientaciją į jauną auditoriją kaip prioritetinę tikslinę grupę.

Organizuotos veiklos sudarė sąlygas visuomenei plačiau susipažinti su kultūros paveldu, skatino vietinio identiteto ir krašto tapatybės formavimą bei stiprino bendruomenės ryšį su savo aplinka.

XII. BIBLIOTEKOS VEIKLOS APŽVALGA

Stiprybės	Silpnybės
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Platus Bibliotekos organizuojamų renginių spektras ir įvairovė; ✓ Biblioteka sėkmingai rengia ir įgyvendina vietinės reikšmės projektus; ✓ Profesionalus ekspozicijos pristatymas didina lankytojų skaičių Abromiškių svirno muziejuje; ✓ Biblioteka vykdo patrauklias edukacijas, o jų populiarumas didėja. ✓ Aktyvus Bibliotekos veiklos viešinimas socialiniuose tinkluose ir vietinėje spaudoje; ✓ Biblioteka glaudžiai partneriais, menininkais ir kitomis bendradarbiauja su bendruomenėmis, institucijomis. ✓ ESVB darbuotojai motyvuoti kelti kompetencijas. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Skirtingas paslaugų prieinamumas tarp padalinių; ✓ Ribotas patalpų funkcionalumas ir trūkstanti ekspozicinė įranga lemia parodų ir ekspozicijų skaičių Elektrėnų krašto muziejuje; ✓ Darbuotojų iniciatyvumas rengiant ir teikiant projektų paraiškas vietos, nacionalinio ir Europos Sąjungos finansavimo programoms, siekiant pritraukti papildomus finansinius išteklius.
Galimybės	Grėsmės
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Toliau plėtoti edukacinių programų pasiūlą ir įvairovę; ✓ Savo veiklas vykdyti ne tik bibliotekų erdvėse, bet ir ugdymo įstaigose, bendruomenėse, jų organizuojamose šventėse ir renginiuose; ✓ Skaitmeninių paslaugų plėtra; ✓ Stiprinti partnerystes ir bendradarbiavimą su kultūros ir švietimo įstaigomis, turizmo organizacijomis, bendruomenėmis ir NVO; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mažesniuose padaliniuose dėl demografinių priežasčių mažėja bibliotekų skaitytojų ir lankytojų skaičius; ✓ Finansavimo mažėjimas ir didėjantys renginių (parodų, ekspozicijų) organizavimo kaštai; ✓ Esant pakankamai sudėtingam planavimo ir finansavimo mechanizmui, vėluoja infrastruktūros atnaujinimo darbai, o tai kelia riziką bibliotekų tinklo vientisumui ir teikiamų paslaugų kokybės standartų užtikrinimui;

<ul style="list-style-type: none">✓ Pritraukti finansavimą iš ES ir nacionalinių kultūros fondų;✓ Modernizuoti infrastruktūrą ir įrangą, išplėsti ekspozicines erdves;✓ Pasinaudoti augančiu vietos istorijos ir paveldo populiarumu;✓ Kultūros turizmo integravimas – bibliotekos erdvių panaudojimas kultūriniais maršrutais ir vietos istorijos pristatymui.	<ul style="list-style-type: none">✓ Nepakankamas ekspozicinės įrangos ir baldų kiekis;✓ Galimas vietos gyventojų įsitraukimo mažėjimas, jei renginių kokybė smuks.
--	---

PRIEDAI